

Sjømat seiler opp som det produkt som flest mennesker verden over forbinder med Norge. Disse to karene poserer med en norsk laks for fotografen på et fiskemarked i Shanghai i oktober 2010. (Foto: Bent-Are Jensen)

Mat fra havet -- Norges muligheter

De internasjonale markedene for sunn og trygg mat fra havet er i sterk vekst. Skal vi beholde og videreutvikle vår posisjon i disse, må vi styrke satsingen på kompetanse og kunnskapsutvikling ytterligere.

Arvid Hallén , Kirsti Strøm Bull , Roy Helge Gabrielsen

Publisert: 30 januar 2013 05:00 AM

Oppdatert: 29 januar 2013 05:56 PM

I fjor høst kom rapporten «Verdiskaping basert på produktive hav i 2050» fra Det Kongelige Norske Videnskapers Selskab (DKNVS) og Norges Tekniske Vitenskapsakademi (NTVA) som påviser at norsk havbruksnæring fremdeles har store utviklingsmuligheter.

Rapporten gjør også rede for at om denne utviklingen skal fortsette, må satsingen på forskning styrkes ytterligere.

Preses *Kirsti Strøm Bull*, Det Norske Videnskaps-Akademi. (Pressefoto)

Litt senere kom HAV21 som er en

FoU-strategi utarbeidet av en strategigruppe oppnevnt av Fiskeri- og kystdepartementet på oppdrag fra Regjeringen. I denne prosessen fikk alle aktørgruppene innenfor marin sektor --næringsliv, forskning og utvikling, og myndigheter -- anledning til å utarbeide felles anbefalinger for kunnskapsutvikling og hvordan den bør organiseres og brukes. Resultatet er en forskningspolitisk plattform Norges forskningsråd mener er et meget godt grunnlag å arbeide videre ut fra.

Et rent og rikt hav er en skattkiste, men all aktivitet må ta hensyn til naturens tålegrenser. Det vil kreve ny kunnskap i full bredde å videreutvikle marin sektor i tråd med prinsippene for bærekraft. Norske forskere gjennomfører allerede forskning av høy kvalitet innenfor alle de relevante disiplinene og temaene, noe som innebærer at vi har gode forskningsmiljøer og infrastruktur på plass. Vi tar dessuten jobben med å utdanne de beste forskerne på alvor.

Arvid Hallén, Norges forskningsråd. (Pressefoto)

Norges posisjon som havbruks- og sjømatnasjon er ikke kommet av seg selv. Den har vi oppnådd gjennom et nært samspill om kunnskaps- og teknologitvilling mellom næringsliv og forskningsmiljøer. I hele denne perioden har Norges forskningsråd finansiert relevant forskning og bidratt til kunnskapsutvikling i

Kronikken er skrevet av:

- Administrerende direktør Arvid Hallén, Norges forskningsråd
- preses Kirsti Strøm Bull, Det Norske Videnskaps-Akademi
- preses Roy Helge Gabrielsen, Norges Tekniske Vitenskapsakademi

Se også

Trenger målrettet satsing

Er best på det marine

Norge - En havnasjon av format

Forskere skal bidra til vekst

samarbeid med forskning, næring og forvaltning.

Samarbeidet mellom forskning, næringsliv og forvaltning innenfor

marin sektor er allerede et norsk konkurransefortrinn som har gitt betydelige gevinster. I forbindelse med HAV21 har dette «trepartssamarbeidet» skapt grobunn for gode resonnementer på tvers av interesser og ståsted. Strategien stadfester behovet for naturvitenskapelig forskning knyttet til økosystemer og fiskebestander og viser hvilken ny kunnskap vi trenger for å videreutvikle en blomstrende havbruksindustri. HAV21 viser dessuten at vi må styrke den rettsvitenskapelige forskningen for å hevde våre interesser i nordområdene som tiltrekker seg stadig mer utenlandsk interesse, og for å håndtere konflikter om bruk av sjøarealene til ulike formål i fjord- og kystområdene. Strategien gir i tillegg råd om hvordan næring og myndigheter skal få dypere innsikt i de internasjonale markedsbetingelsene for norsk sjømat.

Likevel er det grunn til å spørre om hvordan det skal kunne være mulig å seksdoble verdiskapingen i den marine næringen innen 2050, slik rapporten fra DKNVS og NTVA konkluderer med. Hvordan kan havbruk videreutvikles, bli mer robust og bærekraftig? Hvilke forskningstemaer er de viktigste? Og hvordan skal forskningen organiseres?

Preses Roy Helge Gabrielsen, Norges Tekniske Vitenskapsakademi. (Pressefoto)

Dette krever prioritering slik HAV21 anbefaler. I tillegg vil vi at norske forskermiljøer i verdensklasse er en forutsetning for at vi som liten nasjon i den store verden, kan utløse det komplementære potensialet i den internasjonale toppforskningen. Derfor mener vi det er viktig for ny forskning på mat fra havet:

- at den er anvendt og tverrfaglig, men står i relasjon til den tematiske og disiplinrettede internasjonale forskningen
- at norske spissmiljøer er attraktive nok til å vekselvirke med internasjonal toppmiljøer
- at forskningen har en langsiktig horisont med krav til synlighet, dokumentasjon og aktiv publisering
- at forskningen holder høy kvalitet
- at vi får fram kunnskap og kompetanse som gir grunnlag for å videreutvikle norsk næring og en bærekraftig forvaltning
- at vi styrker sektoren gjennom å få inn flere kloke hoder

De to største norske vitenskapsakademiene, Det Norske Videnskaps-Akademi og Norges Tekniske Vitenskapsakademi tar sammen med Norges forskningsråd opp til diskusjon utfordringene knyttet til ny forskning for mat fra havet. Den 30. januar samler vi et faglig fellesskap på tvers av disipliner og tradisjoner, og i allianse med beslutningstakere fra forvaltning og næringslivet, til en diskusjon. Her vil vi

- utfordre kunnskapsfellesskapet, på tvers av fagdisiplinene
- diskutere ut fra romslige faglige argumenter
- åpne for å gi rom til en fruktbar uenighet og saklig kritikk

Akademiene tror på en slik bred faglig diskusjon i akademiene. Forskningsrådet ønsker å engasjere til debatt og tydeliggjøre hvordan vi skal satse i forskningen for å få et effektivt og bærekraftig framtidig havbruk i Norge og internasjonalt.

Vil ha tettare samarbeid

Mange vil påvirke HAV21

- Må være grønn for å tjene penger

Skal legge strategi for marin forskning

Vil ha strategi for verdslieande havforskning

Kaller seg budsjettvinner

- Viktige skritt for auka berekraft

Vil ha meir verdi ut av sjømatnæringa

